



## Συλλογή της Νομολογίας

ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δέκατο τμήμα)

της 15ης Δεκεμβρίου 2023\*

«Προσφυγή ακυρώσεως – Άρθρο 42, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1939 – Απόφαση του μόνιμου τμήματος της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας για την παραπομπή της υπόθεσης ενώπιον της δικαιοσύνης – Διαδικαστική πράξη της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας – Αναρμοδιότητα»

Στην υπόθεση T-103/23,

**Victor-Constantin Stan**, κάτοικος Βουκουρεστίου (Ρουμανία), εκπροσωπούμενος από τις A. Șandru και V. Costa Ramos, δικηγόρους,

προσφεύγων,

κατά

**Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας**, εκπροσωπούμενης από τους L. De Matteis, F.-R. Radu και E. Farhat,

καθής,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δέκατο τμήμα),

συγκείμενο από τους O. Porchia (εισηγήτρια), πρόεδρο, M. Jaeger και P. Nihoul, δικαστές,

γραμματέας: V. Di Bucci

λαμβάνοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία, ιδίως:

- το δικόγραφο της προσφυγής που κατατέθηκε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 23 Φεβρουαρίου 2023,
- την ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία με χωριστό δικόγραφο το οποίο κατέθεσε στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 31 Μαΐου 2023,
- τις παρατηρήσεις του προσφεύγοντος επί της ενστάσεως απαραδέκτου που κατατέθηκαν στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 17 Ιουλίου 2023,
- τις αιτήσεις παρεμβάσεως του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, οι οποίες κατατέθηκαν, αντιστοίχως, στη Γραμματεία του Γενικού Δικαστηρίου στις 3, 14 και 22 Ιουνίου 2023,

\* Γλώσσα διαδικασίας: η ρουμανική.

εκδίδει την ακόλουθη

### Διάταξη

- 1 Με την προσφυγή του δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, ο προσφεύγων, Victor-Constantin Stan, ζητεί την ακύρωση της αποφάσεως του μόνιμου τμήματος αριθ. 4 της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, της 9ης Δεκεμβρίου 2022, με την οποία το εν λόγω τμήμα παρέπεμψε ενώπιον της δικαιοσύνης την υπόθεση που τον αφορούσε (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση).

### Ιστορικό της διαφοράς

- 2 Στις 22 Δεκεμβρίου 2021, η Direcția Națională Anticorupție – Serviciul Teritorial Timișoara (Εθνική Διεύθυνση Καταπολέμησης της Διαφθοράς, Τοπική Υπηρεσία της Τιμισοάρα, Ρουμανία) καταχώρισε καταγγελίες δύο προσώπων σχετικά με πιθανή τέλεση αξιόποινων πράξεων.
- 3 Με απόφαση της 20ής Ιανουαρίου 2021, ο Ευρωπαίος Εντεταλμένος Εισαγγελέας που έχει επιληφθεί της υποθέσεως στη Ρουμανία ζήτησε να διερευνηθεί η υπόθεση που είχε καταχωριστεί στην Εθνική Διεύθυνση Καταπολέμησης της Διαφθοράς, Τοπική Υπηρεσία της Τιμισοάρα.
- 4 Στις 27 Ιανουαρίου 2022, ο Ευρωπαίος Εντεταλμένος Εισαγγελέας που έχει επιληφθεί της υποθέσεως στη Ρουμανία κίνησε έρευνα. Κατά την εκτίμησή του, πολλά πρόσωπα διέπραξαν από το 2018 αδικήματα διά των οποίων λάμβαναν παράνομως κονδύλια από τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τον προϋπολογισμό του ρουμανικού κράτους.
- 5 Στις 28 Ιουνίου 2022, κατόπιν διατάξεως της 27ης Ιουνίου 2022 του Ευρωπαίου Εντεταλμένου Εισαγγελέα που έχει επιληφθεί της υποθέσεως στη Ρουμανία, ο προσφεύγων κατέστη κατηγορούμενος για πράξεις παράνομης εισπράξεως ρουμανικών κονδυλίων κατά συναυτουργία, οι οποίες είναι αξιόποινες βάσει του άρθρου 306 του ρουμανικού ποινικού κώδικα. Κατά τον Ευρωπαίο Εντεταλμένο Εισαγγελέα που έχει επιληφθεί της υποθέσεως στη Ρουμανία, την περίοδο από τις 27 Δεκεμβρίου 2018 έως τις 31 Αυγούστου 2021, ο προσφεύγων προσκόμισε στην Agenția pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii, Atragere de Investiții și Promovarea Exportului Timișoara (υπηρεσία της Τιμισοάρα για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, την προσέλκυση επενδύσεων και την προώθηση των εξαγωγών, Ρουμανία) πλαστά, ανακριβή και ελλιπή έγγραφα σχετικά με έργα που υποβλήθηκαν από έξι εταιρίες με σκοπό την είσπραξη κονδυλίων από τον ρουμανικό εθνικό προϋπολογισμό.
- 6 Στις 9 Δεκεμβρίου 2022, το μόνιμο τμήμα αριθ. 4 της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση, με την οποία παρέπεμψε ενώπιον της δικαιοσύνης την υπόθεση που αφορούσε, μεταξύ άλλων, τον προσφεύγοντα και έθεσε στο αρχείο το σκέλος της υποθέσεως σε σχέση με πράξεις διαφθοράς και πλαστογραφίας οι οποίες δεν αφορούσαν τον προσφεύγοντα.
- 7 Στις 19 Δεκεμβρίου 2022, ο Ευρωπαίος Εντεταλμένος Εισαγγελέας που έχει επιληφθεί της υποθέσεως στη Ρουμανία απήγγειλε το κατηγορητήριο και ο προσφεύγων δικάστηκε ενώπιον του Tribunalul București (πλημμελειοδικείου του Βουκουρεστίου, Ρουμανία) για το αδίκημα της παράνομης είσπραξης κονδυλίων.

## Αιτήματα των διαδίκων

- 8 Ο προσφεύγων ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση καθώς και τις μεταγενέστερες πράξεις·
  - να κηρύξει, κατά περίπτωση, ανεφάρμοστες τις διατάξεις του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας που αντιβαίνουν στον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1939 του Συμβουλίου, της 12ης Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας για τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας (ΕΕ 2017, L 283, σ. 1).
- 9 Με την ένσταση απαραδέκτου, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να απορρίψει την αγωγή ως απαράδεκτη·
  - να καταδικάσει τον προσφεύγοντα στα δικαστικά έξοδα.
- 10 Απαντώντας στην ένσταση απαραδέκτου, ο προσφεύγων ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:
- να απορρίψει την ένσταση απαραδέκτου που προέβαλε η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία·
  - επικουρικώς, να επιφυλαχθεί ως προς την απόφασή του μέχρις ότου αποφανθεί επί της ουσίας της υποθέσεως.

## Σκεπτικό

- 11 Δυνάμει του άρθρου 130, παράγραφοι 1 και 7, του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, αν ο καθού το ζητήσει, το Γενικό Δικαστήριο μπορεί να κρίνει επί του απαραδέκτου της προσφυγής ή επί της αρμοδιότητάς του χωρίς να εισέλθει στην ουσία της υποθέσεως. Εν προκειμένω, δεδομένου ότι η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία ζήτησε να εκδοθεί απόφαση επί του απαραδέκτου της προσφυγής, το Γενικό Δικαστήριο, εκτιμώντας ότι έχει διαφωτιστεί αρκούντως από τα στοιχεία της δικογραφίας, αποφασίζει να αποφανθεί επί της αιτήσεως αυτής χωρίς να συνεχίσει τη διαδικασία.
- 12 Η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία προβάλλει τρεις λόγους απαραδέκτου. Πρώτον, υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να αποφανθεί επί των αιτημάτων ακυρώσεως που στρέφονται κατά της προσβαλλομένης αποφάσεως για τον λόγο ότι το άρθρο 263 ΣΛΕΕ δεν εφαρμόζεται, εν προκειμένω, στις διαδικαστικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας. Δεύτερον, υποστηρίζει ότι ο προσφεύγων δεν διαθέτει ενεργητική νομιμοποίηση. Τρίτον, εκτιμά ότι, στο μέτρο που η προσφυγή της κύριας δίκης είναι απαράδεκτη, η ένσταση ελλείψεως νομιμότητας που προέβαλε ο προσφεύγων, σύμφωνα με το άρθρο 277 ΣΛΕΕ, πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.
- 13 Όσον αφορά τον πρώτο λόγο απαραδέκτου, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία διατείνεται ότι η υπό κρίση προσφυγή, η οποία ασκήθηκε δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, είναι απαράδεκτη για τον λόγο ότι προσβαλλόμενη απόφαση υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο μόνον υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 42 του κανονισμού 2017/1939, οι οποίες δεν πληρούνται εν προκειμένω.

- 14 Συναφώς, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία υποστηρίζει ότι το άρθρο 263 ΣΛΕΕ δεν εφαρμόζεται στις διαδικαστικές πράξεις της. Βάσει του άρθρου 86, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ, το άρθρο 42 του κανονισμού 2017/1939 συνιστά *lex specialis* σε σχέση με το άρθρο 263 ΣΛΕΕ. Το πλαίσιο του δικαστικού ελέγχου των διαδικαστικών πράξεων της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας που προβλέπει το εν λόγω άρθρο 42 στηρίζεται σε πλείονες πυλώνες, οι οποίοι, από κοινού, συνιστούν σύστημα το οποίο εγγυάται την πλήρη τήρηση των δικονομικών εγγυήσεων που κατοχυρώνονται στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης).
- 15 Ο πρώτος πυλώνας συνίσταται στο άρθρο 42, παράγραφος 1, του κανονισμού 2017/1939, κατά το οποίο ο δικαστικός έλεγχος των διαδικαστικών πράξεων της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας που προορίζονται να παραγάγουν έννομα αποτελέσματα έναντι τρίτων εμπίπτει στη δικαιοδοσία του αρμόδιου εθνικού δικαστηρίου σύμφωνα με τις απαιτήσεις και τις διαδικασίες που προβλέπει το εθνικό δίκαιο. Κατά την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, η απονομή της αρμοδιότητας αυτής στα εθνικά δικαστήρια αποτελεί άμεση και φυσική συνέπεια του γεγονότος ότι οι υποθέσεις που εξετάζονται από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία άγονται ενώπιον του αρμόδιου εθνικού δικαστηρίου. Εξάλλου, αφενός, βάσει του υφιστάμενου νομικού πλαισίου, μόνον τα εθνικά δικαστήρια είναι αρμόδια να εφαρμόζουν ταυτόχρονα το εθνικό δίκαιο και το δίκαιο της Ένωσης. Αφετέρου, στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων έρευνας και δίωξης, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία εφαρμόζει τόσο το δίκαιο της Ένωσης όσο και το εθνικό δίκαιο. Η ανάθεση του δικαστικού ελέγχου των διαδικαστικών πράξεων της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας σε εθνικό δικαστήριο αρμόδιο για την εφαρμογή τόσο του εθνικού δικαίου όσο και του δικαίου της Ένωσης θα συνιστούσε εγγύηση του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής των προσώπων κατά των οποίων διεξάγονται έρευνες από την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία. Επομένως, ο κανονισμός 2017/1939 επιτρέπει μερική παρέκκλιση από τις αρχές του δικαίου της Ένωσης όσον αφορά την αποκλειστική αρμοδιότητα του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ελέγχει τις πράξεις που εκδίδονται από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης, η οποία κατοχυρώνεται, μεταξύ άλλων, με την απόφαση της 19ης Δεκεμβρίου 2018, *Berlusconi και Fininvest* (C-219/17, EU:C:2018:1023), καθόσον αυτή αναγνωρίζει στα εθνικά δικαστήρια τη δυνατότητα να ελέγχουν τις πράξεις της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και να τις καθιστούν ανίσχυρες σε περίπτωση που παραβιάζουν το εθνικό δίκαιο.
- 16 Η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία προσθέτει ότι, εάν η διαδικαστική πράξη της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, η οποία εξετάζεται από εθνικό δικαστήριο, κριθεί αντίθετη προς διάταξη του δικαίου της Ένωσης, το άρθρο 42, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού 2017/1939 επιβάλλει στα εθνικά δικαστήρια την υποχρέωση να υποβάλουν αίτηση προδικαστικής αποφάσεως σχετικά με το κύρος της εν λόγω πράξεως, σύμφωνα με το άρθρο 267 ΣΛΕΕ. Επιπλέον, το άρθρο 42, παράγραφος 3, του κανονισμού 2017/1939 προβλέπει εξαίρεση από τον κανόνα της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, προκειμένου να καλύψει κάθε άλλη περίπτωση κατά την οποία δεν μπορεί να ασκηθεί προσφυγή σε εθνικό επίπεδο κατά αποφάσεως της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας να θέσει την υπόθεση στο αρχείο και εφαρμόζεται μόνον εάν ζητηθεί δικαστικός έλεγχος βάσει του δικαίου της Ένωσης.
- 17 Η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία διευκρινίζει, επίσης, ότι, στην περίπτωση του άρθρου 42, παράγραφος 8, του κανονισμού 2017/1939 σχετικά με τις νομικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας που δεν χαρακτηρίζονται ως διαδικαστικές πράξεις που προορίζονται να παραγάγουν έννομα αποτελέσματα έναντι τρίτων, πρέπει να πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις για την άσκηση προσφυγής, σύμφωνα με το άρθρο 263 ΣΛΕΕ, προκειμένου η προσφυγή να είναι παραδεκτή.
- 18 Τέλος, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία υπογραμμίζει, τόσο σε σχέση με τη λειτουργία της όσο και σε σχέση με τη λειτουργία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τις συνέπειες του παραδεκτού των προσφυγών ακυρώσεως κατά διαδικαστικών πράξεων της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, πέραν

εκείνων που προβλέπονται κατ' εξαίρεση από το άρθρο 42, παράγραφος 3, του κανονισμού 2017/1939. Αφενός, οι έρευνες της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας θα καθυστερούν, ενώ το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα μετατραπεί σε ποινικό εφετείο για μεγάλο αριθμό ποινικών υποθέσεων. Αφετέρου, το να κριθούν παραδεκτές οι εν λόγω προσφυγές ακυρώσεως αντιβαίνει στις διατάξεις του άρθρου 86 ΣΛΕΕ και του κανονισμού 2017/1939.

- 19 Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η προσφυγή του είναι παραδεκτή. Κατά την άποψή του, η προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας αντιβαίνει στο δίκαιο της Ένωσης. Το άρθρο 42 του κανονισμού 2017/1939 δεν πληροί τις απαιτήσεις του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής και δίκαιης δίκης, που απορρέουν από το άρθρο 47 του Χάρτη, και θίγει την προβλεπόμενη στο άρθρο 19 ΣΕΕ αρμοδιότητα του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης να διασφαλίζει την τήρηση του δικαίου κατά την ερμηνεία και την εφαρμογή των Συνθηκών της Ένωσης, καθώς και τον σεβασμό της αυτονομίας του νομικού συστήματος της Ένωσης.
- 20 Πρώτον, ο προσφεύγων τονίζει ότι ο δικαστικός έλεγχος συνιστά μηχανισμό που διασφαλίζει τον σεβασμό του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής και δίκαιης δίκης. Η αρχή της αποτελεσματικότητας, η οποία συνδέεται στενά με τον σεβασμό του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής, επιβάλλει να έχουν οι πολίτες πρόσβαση σε επαρκή και αποτελεσματικά ένδικα βοηθήματα για την προστασία των δικαιωμάτων και ελευθεριών τους βάσει του δικαίου της Ένωσης. Τούτο θα μπορούσε να επιτευχθεί μόνο με την ερμηνεία του άρθρου 42 του κανονισμού 2017/1939 υπό την έννοια ότι επιτρέπει στα φυσικά πρόσωπα να ασκούν προσφυγή ακυρώσεως κατά των αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ομοίως, τα εθνικά δικαστήρια δεν έχουν «την αρμοδιότητα ή την ικανότητα να διαπιστώσουν ότι απόφαση του μόνιμου τμήματος» της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας αντιβαίνει στο δίκαιο της Ένωσης, οπότε ο σεβασμός του δικαιώματος των πολιτών σε πραγματική προσφυγή εξαρτάται από τη βούληση των δικαστηρίων αυτών να προσφύγουν στον μηχανισμό προδικαστικής παραπομπής. Η αρμοδιότητα των εθνικών δικαστηρίων περιορίζεται στην εκτίμηση του αν οι λόγοι που προβάλλει ο προσφεύγων δημιουργούν επαρκείς αμφιβολίες ως προς το κύρος του επίμαχου μέτρου, ώστε να γίνει δεκτό το υποβληθέν από τον προσφεύγοντα αίτημα προδικαστικής παραπομπής. Επομένως, οι ιδιώτες δεν μπορούν να προσφύγουν ελεύθερα στη διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως. Η άρνηση εθνικού δικαστηρίου να δεχθεί αίτημα προδικαστικής παραπομπής που υπέβαλε ο κατηγορούμενος θα δημιουργούσε υψηλό κίνδυνο μη εφαρμογής ή εσφαλμένης εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης.
- 21 Εξάλλου, υφίστανται διαφορές όσον αφορά «τον βαθμό στον οποίο τα εθνικά δικαστήρια των διαφόρων κρατών μελών κάνουν πράγματι χρήση της δυνατότητας υποβολής προδικαστικού ερωτήματος στο Δικαστήριο», πράγμα που θα μπορούσε να οδηγήσει σε καταστάσεις εισάγουσες δυσμενείς διακρίσεις μεταξύ των υπηκόων των διαφόρων κρατών μελών. Κατά τον προσφεύγοντα, μπορεί να γίνει δεκτό ότι δεν υφίσταται πραγματικός δικαστικός έλεγχος των πράξεων που εκδίδει η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία στο πλαίσιο ποινικών διώξεων εκ μέρους των Ευρωπαίων Εντεταλμένων Εισαγγελέων στη Ρουμανία.
- 22 Ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι το άρθρο 42, παράγραφος 1, του κανονισμού 2017/1939 «κατατέμνει αδικαιολόγητα την αρμοδιότητα» του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι «ο δικαστικός έλεγχος στα κράτη μέλη πρέπει να διενεργείται σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης και ότι η αρμοδιότητά του [...] δεν μπορεί να καταστρατηγείται ή να αποκλείεται από κανόνες του παράγωγου δικαίου». Εξάλλου, κατά τον προσφεύγοντα, το γεγονός ότι η δικαστική προστασία του δικαίου της Ένωσης απόκειται αποκλειστικώς στα εθνικά δικαστήρια μπορεί να οδηγήσει σε ασυνεπείς ερμηνείες και να υπονομεύσει τις εναρμονισμένες αρχές του νομικού πλαισίου της Ένωσης. Κατά την άποψή του,

η εξαίρεση των πράξεων της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας από την αρμοδιότητα των δικαιοδοτικών οργάνων της Ένωσης ισοδυναμεί με στέρηση του δικαιώματος άσκησης προσφυγής που προβλέπει το άρθρο 47 του Χάρτη.

- 23 Δεύτερον, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι η πρόβλεψη του άρθρου 86, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ για άσκηση ποινικών διώξεων ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων αποτελεί εξαίρεση της οποίας απολαύει η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και αφορά μόνον το στάδιο της δίκης, αλλά δεν επιδέχεται ευρεία ερμηνεία και δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αποκλείει την ειδική αρμοδιότητα που έχει απονεμηθεί στα δικαιοδοτικά όργανα της Ένωσης. Ο προσφεύγων συμπληρώνει ότι από τη γραμματική και τεολογική ερμηνεία του άρθρου 86, παράγραφος 3, ΣΛΕΕ προκύπτει ότι η διάταξη αυτή δεν προβλέπει ρητώς τη δυνατότητα παρεκκλίσεως από την αρμοδιότητα του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα του δικαστικού ελέγχου των πράξεων που καταρτίζει η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και, εμμέσως, την ευχέρεια περιορισμού της αρμοδιότητας αυτής. Το άρθρο 42 του κανονισμού 2017/1939 πρέπει να ερμηνεύεται σε συνδυασμό με άλλους κανόνες και αρχές της Ένωσης στον τομέα των δικαστηρίων που λαμβάνουν υπόψη το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και δίκαιης δίκης.
- 24 Τρίτον, ο προσφεύγων υποστηρίζει ότι πληρούνται, εν προκειμένω, οι προϋποθέσεις παραδεκτού της προσφυγής ακυρώσεως που προβλέπει το άρθρο 263, τέταρτο εδάφιο, ΣΛΕΕ. Πιο συγκεκριμένα, πρώτον, η προσβαλλόμενη απόφαση, ως εκ της φύσεώς της, έχει άμεσο αποτέλεσμα επί της νομικής καταστάσεως του προσφεύγοντος, δεύτερον, η εν λόγω απόφαση αφορά άμεσα τον προσφεύγοντα και επηρεάζει συγκεκριμένα τη νομική του κατάσταση, τρίτον, ο προσφεύγων έχει έννομο συμφέρον για την ακύρωση της αποφάσεως αυτής και, τέταρτον, τηρήθηκε η δίμηνη προθεσμία για την άσκηση προσφυγής κατά της προσβαλλομένης αποφάσεως.
- 25 Προκαταρκτικώς, υπενθυμίζεται ότι, για τη διασφάλιση του ελέγχου των διαδικαστικών πράξεων της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, ο νομοθέτης έχει προβλέψει έναν *suí generis* μηχανισμό (βλ., κατ' αναλογία, διατάξεις της 13ης Ιουνίου 2022, *Mendes de Almeida κατά Συμβουλίου*, T-334/21, EU:T:2022:375, σκέψη 40, και της 25ης Οκτωβρίου 2022, *WO κατά Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας*, T-603/21, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2022:683, σκέψη 36). Κατά την αιτιολογική σκέψη 88 του κανονισμού 2017/1939, ο μηχανισμός αυτός σκοπεί στην εξασφάλιση αποτελεσματικών ένδικων μέσων σύμφωνα με το άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ.
- 26 Όσον αφορά τις διαδικαστικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, ο δικαστικός τους έλεγχος προβλέπεται στο άρθρο 42 του κανονισμού 2017/1939. Ειδικότερα, η παράγραφος 1 του άρθρου αυτού ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι οι διαδικαστικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας που προορίζονται να παραγάγουν έννομα αποτελέσματα έναντι τρίτων υπόκεινται σε έλεγχο από τα αρμόδια εθνικά δικαστήρια, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες που ορίζει το εθνικό δίκαιο. Η παράγραφος 2 του ίδιου άρθρου διευκρινίζει ότι το Δικαστήριο είναι αρμόδιο, σύμφωνα με το άρθρο 267 ΣΛΕΕ, να αποφαινεται με προδικαστικές αποφάσεις σχετικά με το κύρος των διαδικαστικών πράξεων της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, εφόσον τέτοιο ζήτημα εγείρεται ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου κράτους μέλους και θεμελιώνεται άμεσα επί του ενωσιακού δικαίου, σχετικά με την ερμηνεία ή το κύρος διατάξεων του δικαίου της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του κανονισμού 2017/1939 και σχετικά με την ερμηνεία των άρθρων 22 και 25 του εν λόγω κανονισμού σε σχέση με οποιαδήποτε σύγκρουση αρμοδιοτήτων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και των αρμόδιων εθνικών αρχών.

- 27 Το άρθρο 42 του κανονισμού 2017/1939 προβλέπει ρητώς την αρμοδιότητα του δικαστή της Ένωσης, δυνάμει του άρθρου 263 ΣΛΕΕ, μόνο για τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας με τις οποίες τίθεται υπόθεση στο αρχείο, στο μέτρο που αμφισβητούνται απευθείας με βάση το δίκαιο της Ένωσης, καθώς και για τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας που θίγουν τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων κατά τα οριζόμενα στο κεφάλαιο VIII του κανονισμού 2017/1939 και για τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας που δεν αποτελούν διαδικαστικές πράξεις, όπως οι αποφάσεις της που αφορούν το δικαίωμα πρόσβασης του κοινού στα έγγραφα, ή οι αποφάσεις περί παύσης Ευρωπαϊού Εντεταλμένου Εισαγγελέα, οι οποίες λαμβάνονται δυνάμει του άρθρου 17, παράγραφος 3, του παρόντος κανονισμού, ή οποιεσδήποτε άλλες διοικητικές αποφάσεις.
- 28 Εν προκειμένω, υπογραμμίζεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση συνιστά, όσον αφορά τον προσφεύγοντα, διαδικαστική πράξη της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας η οποία δεν εμπίπτει στις αποφάσεις που μνημονεύει το άρθρο 42, παράγραφοι 3 και 8, του κανονισμού 2017/1939. Αντιθέτως, το τμήμα της προσβαλλομένης απόφασεως που αφορά πράξεις διαφθοράς και πλαστογραφίας και θέτει την υπόθεση στο αρχείο δεν αφορά τον προσφεύγοντα.
- 29 Ο προσφεύγων θεωρεί ότι το Γενικό Δικαστήριο πρέπει να κρίνει ότι είναι αρμόδιο βάσει ερμηνείας του άρθρου 42 του κανονισμού 2017/1939, ούτως ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις ιδίως του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής και δίκαιης δίκης και να μη θιγεί η αρμοδιότητα του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης να διασφαλίζει την τήρηση του δικαίου κατά την ερμηνεία και την εφαρμογή των Συνθηκών και τον σεβασμό της αυτονομίας του νομικού συστήματος της Ένωσης.
- 30 Όσον αφορά την ερμηνεία του άρθρου 42 του κανονισμού 2017/1939, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, η ευρεία ερμηνεία είναι δυνατή μόνον εφόσον συμβιβάζεται με το γράμμα της οικείας διατάξεως και ότι ακόμη και η αρχή της σύμφωνης προς υπέρτερο κανόνα δεσμευτικής ισχύος ερμηνείας δεν μπορεί να αποτελέσει έρεισμα για *contra legem* ερμηνεία (βλ., κατ' αναλογία, αποφάσεις της 19ης Σεπτεμβρίου 2019, *Rayonna prokuratura Lom*, C-467/18, EU:C:2019:765, σκέψη 61, και της 5ης Οκτωβρίου 2020, *Brown κατά Επιτροπής*, T-18/19, EU:T:2020:465, σκέψη 111).
- 31 Όσον αφορά το άρθρο 42, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 2017/1939, δεν μπορεί να αμφισβητηθεί ότι το γράμμα των εν λόγω διατάξεων είναι σαφές όσον αφορά την παροχή στα εθνικά δικαστήρια αποκλειστικής αρμοδιότητας για την εξέταση των διαδικαστικών πράξεων της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας που προορίζονται να παραγάγουν έννομα αποτελέσματα έναντι τρίτων, πλην των εξαιρέσεων που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου αυτού και της μεταχειρίσεως που επιφυλάσσεται σε ορισμένες αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας βάσει της παραγράφου 8 του ίδιου άρθρου, μόνον δε στο πλαίσιο της διαδικασίας εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δύναται το Δικαστήριο να κρίνει το κύρος των συγκεκριμένων πράξεων υπό το πρίσμα των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης, καθώς και την ερμηνεία ή το κύρος των διατάξεων του κανονισμού 2017/1939.
- 32 Ζητώντας από το Γενικό Δικαστήριο να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση και, επομένως, να κρίνει εαυτό αρμόδιο βάσει ερμηνείας του άρθρου 42 του κανονισμού 2017/1939 υπό το πρίσμα του δικαιώματος πραγματικής προσφυγής, ο προσφεύγων προτείνει μια *contra legem* ερμηνεία, η οποία δεν μπορεί, ως εκ τούτου, να γίνει δεκτή.

- 33 Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να διευκρινιστεί ότι, ακόμη και αν υποθεθεί ότι ο προσφεύγων δεν ζητεί απλώς ευρεία ερμηνεία του άρθρου 42 του κανονισμού 2017/1939 για να υποστηρίξει ότι το Γενικό Δικαστήριο είναι αρμόδιο εν προκειμένω, και ότι προτίθεται να προσβάλει την προσβαλλόμενη απόφαση αμφισβητώντας, με ένσταση ελλείψεως νομιμότητας, το κύρος του άρθρου 42 υπό το πρίσμα του άρθρου 19 ΣΕΕ, επισημαίνεται ότι, λόγω της αναρμοδιότητας του Γενικού Δικαστηρίου να κρίνει την προσφυγή της κύριας δίκης, η αμφισβήτηση αυτή δεν μπορεί να γίνει δεκτή.
- 34 Γενικώς, όσον αφορά τις απαιτήσεις αποτελεσματικής ένδικης προστασίας, είναι χρήσιμο να σημειωθεί ότι, στο πλαίσιο του δικαστικού ελέγχου τον οποίο προβλέπει ο κανονισμός 2017/1939, το Δικαστήριο είναι, μεταξύ άλλων, αρμόδιο, δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, να αποφαινεται επί των ζητημάτων ερμηνείας και κύρους των διαδικαστικών πράξεων της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας και των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου του εν λόγω κανονισμού, όπως επιβεβαιώνεται από το άρθρο 42, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού.
- 35 Εν προκειμένω, επισημαίνεται ότι ο προσφεύγων δύναται, καταρχήν, να προσβάλει ενώπιον των αρμόδιων εθνικών δικαστηρίων τις διαδικαστικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας που μνημονεύονται στο άρθρο 42, παράγραφος 1, του κανονισμού 2017/1939 και, στο πλαίσιο αυτό, μπορεί να προβάλει τον παράνομο χαρακτήρα των πράξεων αυτών. Στο Δικαστήριο απόκειται, εφόσον υποβληθεί σχετική αίτηση από εθνικό δικαστήριο, να αποφανθεί επί του κύρους του άρθρου 42 και, ενδεχομένως, επί του κύρους του εσωτερικού κανονισμού υπό το πρίσμα του κανονισμού 2017/1939 και των λοιπών διατάξεων του δικαίου της Ένωσης τις οποίες επικαλείται ο προσφεύγων με το δικόγραφο της προσφυγής του.
- 36 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, πρέπει να γίνει δεκτός ο πρώτος λόγος απαραδέκτου που προέβαλε η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και, κατά συνέπεια, η ένσταση απαραδέκτου που αυτή προέβαλε και, επομένως, να απορριφθεί η υπό κρίση προσφυγή λόγω αναρμοδιότητας του Γενικού Δικαστηρίου ως προς την εκδίκασή της, χωρίς να απαιτείται να αποφανθεί το Γενικό Δικαστήριο επί των αιτημάτων σχετικά με τις διατάξεις του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, τα οποία αφορούν την ουσία της διαφοράς.
- 37 Κατά το άρθρο 144, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, αν ο καθού έχει καταθέσει ένσταση απαραδέκτου ή αναρμοδιότητας δυνάμει του άρθρου 130, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού, απόφαση επί της αιτήσεως παρεμβάσεως λαμβάνεται μόνο μετά την απόρριψη ή την εξέταση της ενστάσεως μαζί με την ουσία της υποθέσεως. Επιπλέον, βάσει του άρθρου 142, παράγραφος 2, του ίδιου Κανονισμού, η παρέμβαση καθίσταται άνευ αντικειμένου μεταξύ άλλων σε περίπτωση που η προσφυγή κριθεί απαράδεκτη. Εν προκειμένω, δεδομένου ότι η προσφυγή απορρίφθηκε στο σύνολό της λόγω αναρμοδιότητας του Γενικού Δικαστηρίου, παρέλκει η έκδοση αποφάσεως επί των αιτήσεων παρεμβάσεως του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

### **Επί των δικαστικών εξόδων**

- 38 Κατά το άρθρο 134, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι ο προσφεύγων ηττήθηκε, πρέπει να φέρει, πέραν των δικαστικών εξόδων του, και τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα της τελευταίας, εξαιρουμένων εκείνων που αφορούν τις αιτήσεις παρεμβάσεως.

- 39 Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 144, παράγραφος 10, του Κανονισμού Διαδικασίας, όταν η δίκη επί της κύριας υποθέσεως τερματιστεί πριν ληφθεί απόφαση επί της αιτήσεως παρεμβάσεως, ο αιτών την παρέμβαση και οι κύριοι διάδικοι φέρουν έκαστος τα σχετικά με την αίτηση παρεμβάσεως δικαστικά έξοδά τους. Κατά συνέπεια, ο προσφεύγων, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, το Συμβούλιο, η Επιτροπή και το Κοινοβούλιο φέρουν έκαστος τα σχετικά με τις αιτήσεις παρεμβάσεως δικαστικά έξοδά τους.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δέκατο τμήμα)

διατάσσει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.
- 2) Παρέλκει η έκδοση αποφάσεως επί των αιτήσεων παρεμβάσεως που υπέβαλαν το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.
- 3) Ο Victor-Constantin Stan φέρει τα δικαστικά έξοδά του, καθώς και τα δικαστικά έξοδα της Ευρωπαϊκής Εισαγγελίας, εξαιρουμένων εκείνων που αφορούν τις αιτήσεις παρεμβάσεως.
- 4) Ο Victor-Constantin Stan, η Ευρωπαϊκή Εισαγγελία, το Συμβούλιο, η Επιτροπή και το Κοινοβούλιο φέρουν έκαστος τα σχετικά με τις αιτήσεις παρεμβάσεως δικαστικά έξοδά τους.

Λουξεμβούργο, 15 Δεκεμβρίου 2023.

Ο Γραμματέας  
V. Di Bucci

Η Πρόεδρος  
O. Porchia